

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Методичні вказівки до виконання контрольних завдань з
навчальної дисципліни
«МАКРОЕКОНОМІКА»

Ч.1

Освітньо-професійна програма: Менеджмент авіакомпаній і аеропортів
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 073 Менеджмент

Розробник доц. к.е.н. Бабич Р.Б.

Київ-2023

**Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для
студентів заочної форми навчання
з дисципліни «МАКРО- та МІКРОЕКОНОМІКА»**

Модуль №1 Макроекономіка

1. Теоретична частина (10-15 сторінок), що являє собою реферат з вибраної тематики, що ґрунтується на узагальненні матеріалу декількох джерел. Необхідно висвітлити сутність, основні поняття та положення теми.

Варіант теоретичної частини курсової роботи обирається студентами з наведеного списку по першій букві прізвища (таблиця 1). Для виконання пропонується 30 тем згідно варіанта.

Таблиця 1

Перша літера прізвища	Номер варіанта	Перша літера прізвища	Номер варіанта	Перша літера прізвища	Номер варіанта
А	1,30	І	10,15	С	19,8
Б	2,11	Й	11,25	Т	20,9
В	3,29	К	12,16	У	8,15
Г	4,12	Л	13,24	Ф	2,16
Д	5,28	М	14,17	Х	3,17
Е	6,13	Н	15,23	Ц	4,18
Є	7,27	О	16,18	Ш, Щ	5,19
Ж	8,14	П	17,22	Ю	6,12
З	9,26	Р	18,19	Я	7,15

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

1. Об'єкт, предмет та функції макроекономіки. Проста (закрита) модель кругопотоків. Відкрита модель кругопотоків
2. Національний обсяг виробництва (поняття, сутність, методи розрахунку, зокрема виробничий метод)
3. Показники загального рівня цін (сутність, різновиди та напрямки використання) . Показники рівня зайнятості та безробіття.
4. Метод обчислення валового національного продукту – за витратами.
5. Метод обчислення валового національного продукту – за доходами.
6. Система національних рахунків: (ВВП, ЧНП, НД тощо). Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор.
7. Сукупний попит та чинники, що на нього впливають (графічне зображення). Сукупна пропозиція та чинники, що на неї впливають (графічне зображення). Встановлення рівноваги сукупного попиту і пропозиції (три варіанти макрорівноваги)

8. Ефект храповика (сутність та наслідки), проілюструйте графічно.
Збурення (шоки) пропозиції (причини та наслідки), проілюструйте графічно. Збурення у сукупному попиті (причини та наслідки), проілюструйте графічно
9. Споживання та заощадження, Кейнсіанська функція споживання (аналітична та графічна модель). Інвестиційна функція (графічна модель)
10. Фактичні та планові витрати, модель "Кейнсіанський хрест". Мультиплікатор автономних витрат.
11. Коливання рівноважного рівня випуску навколо потенційного. Рецесійний та інфляційний розриви. (графічне зображення).
12. Сутність та структура економічного циклу. Фази економічних циклів. Безробіття (поняття, різновиди, показники)
13. Закон Оукена та втрати економіки від циклічного безробіття.
14. Інфляція, темп інфляції. Інфляція попиту та її чинники
15. Інфляція витрат та її чинники. Види інфляції залежно від темпу інфляції. Збалансована та незбалансована інфляція, очікувана та неочікувана інфляція. Дефляція та стагфляція.
16. Антиінфляційна політика та її види
17. Сутність та заходи адаптивної антиінфляційної політики
18. Сутність та заходи активної антиінфляційної політики
19. Гроші, їх функції та визначення загальної пропозиції грошей в національній економіці. Складові визначення пропозиції грошей в економіці, вплив сукупних резервів (депозитний мультиплікатор на інші)
20. Формула визначення пропозиції грошей в економіці країни .Складові визначення попиту на гроші
21. Грошово-кредитна політика, її цілі та завдання центрального банку
22. Інструменти грошово-кредитної політики. Вплив грошово-кредитної політики на рівень національного виробництва (передавальний механізм)
23. Види грошово-кредитної політики (гнучка, жорстка та проміжна), надайте графіки.
24. Сутність та класифікація податків. Види бюджетно-податкової політики, вплив податків на бюджет
25. Автоматичні стабілізатори та недискреційна фіскальна політика
26. Дискреційна фіскальна політика та її інструменти
27. Бюджет і бюджетний дефіцит. Способи збалансування та джерела фінансування державного бюджету
28. Міжнародні системи валютних курсів
29. Види зовнішньо-торгівельної політики та методи регулювання зовнішньої торгівлі.
30. Економічні наслідки застосування мита і квоти. Переваги і недоліки протекціонізму

Практична частина контрольної роботи

В практичній частині потрібно виконати 2 задачі, які обираються студентами згідно останньої цифри залікової книжки (N) та її передостанньої цифри M (таблиця 2).

N	Номер задачі	M	Номер задачі
0	1	0	20
1	2	1	19
2	3	2	18
3	4	3	17
4	5	4	16
5	6	5	15
6	7	6	14
7	8	7	13
8	9	8	12
9	10	9	11

Задача 1

Використовуючи наведені нижче дані національних рахунків однієї з розвинених країн

світу (у млрд. од. нац. валюти), знайдіть:

а) ВВП;

б) ЧВП;

в) національний дохід.

Рахунок	Млрд. од. нац. валюти
Особисті споживчі витрати	2342
Трансфертні платежі	418
Амортизація	403
Внески на соціальне страхування	306
Експорт	364
Імпорт	430
Дивіденди	150
Непрямі податки	304
Нерозподілені прибутки корпорацій	118
Індивідуальні податки	435

Податки на прибутки корпорацій	88
Державні закупки товарів та послуг	748
Валові приватні внутрішні інвестиції	637

Задача 2

Припустимо, що у 2003 р. сукупне виробництво в економіці складалось з трьох видів товарів – X, Y та Z, котрі вироблялись у наступній кількості: X – 4, Y – 1, Z – 3. Також припустимо, що ціни товарів X, Y та Z були наступні: X – 3 дол., Y – 12 дол., Z – 5 дол.

Нарешті, припустимо, що у 2011 р. ціни цих товарів рівнялися: X – 5 дол., Y – 10 дол., Z – 10-дол. Визначте індекс цін ВВП для 2003 р., використовую 2011 р. у якості базового. На скільки процентів збільшився рівень цін за період 2003 – 2011 рр.?

Задача 3

У таблиці представлені данні, характеризуючи величину номінального ВВП однієї з країн світу за три роки (у млрд. дол.).

Рік	Номінальний ВВП	Індекс рівня цін (%)	Реальний ВВП
2000	104	121	-
2004	56	91	-
2010	91	100	-

- Який рік з трьох є базовим?
- Як змінився рівень цін у період з 2000 по 2004 рр.?
- Як зміниться рівень цін у період з 2004 по 2010 рр.?
- Розрахуйте реальний ВВП для кожного року та вкажіть, у якому випадку ви використовували дефлятор та інфлятор ВВП.

Задача 4

Використайте наведені дані для того, щоб розрахувати:

- величину робочої сили;
- рівень безробіття.

Все населення складає 500 чол.:

- діти до 16 років та особи, які перебувають у психіатричних лікарнях та виправних закладах, - 120 чол.;
- доросле населення, яке вибуло зі складу робочої сили, - 150 чол.;
- люди які працюють також ті, що мають роботу але тимчасово не працюють та зайняті неповний робочий день – 207 чол.

Задача 5

У таблиці наведені індекси цін по рокам:

Рік	Індекс цін	Рівень інфляції (у %)
1	100,00	-
2	112,00	-
3	123,00	-
4	129,00	-

- Розрахуйте рівень (темп) інфляції для кожного року.
- Використовуй “правило величини 70”, визначте кількість років, необхідних для подвоєння рівня цін (у якості знаменника послідовно приймайте розраховані у пункті а) темпи для

- кожного року).
- в) Визначте процентну зміну реального доходу, якщо номінальний дохід в другому році в зрівнянні з першим збільшиться на 15%, та у третьому році в зрівнянні з другим – на 7%.
- г) Якщо номінальний дохід в другому та третьому роках був рівний 25 тис. дол., яка абсолютна величина реального доходу у ці роки?
- д) Якщо номінальний рівень цін процента за кредит в другому році був рівний 14% (для позичальників періоду між першим та другим роками) та у третьому році – 18% (для позичальників періоду між другим та третім роками), то яким був його реальний рівень у відповідні роки?

Задача 6.

Таблиця показує номінальний ВВП та відповідні індекси цін для ряду років. Розрахуйте реальний ВВП. Вкажіть у кожному разі, що ви робите з показником номінального ВВП – інфлюєте чи дефлюєте.

<i>Рік</i>	<i>Номінальний ВВП (млрд. дол.)</i>	<i>Індекс цін (в %; 2000 = 100)</i>	<i>Реальний ВВП (млрд. дол.)</i>
1979	235,2	22,1	-
1984	428,2	28,1	-
1989	816,4	35,9	-
1991	1359,3	49,5	-
1996	2249,7	72,2	-
2001	3405,7	103,9	-

Задача 7

У таблиці наведені дані о трудових ресурсах і зайнятості в першому та п'ятому роках розглядаємого періоду (у тис. чол.):

	<i>Перший рік</i>	<i>П'ятий рік</i>
Робоча сила	84 889	95 453
Зайняті	80 796	87 524
Безробітні	-	-
Рівень безробіття	-	-

- а) Розрахуйте кількість безробітних та рівень безробіття у першому році;
- б) Розрахуйте кількість безробітних та рівень безробіття у п'ятому році;
- в) Як можна пояснити одночасний ріст зайнятості та безробіття?

Задача 8

Функція споживання має погляд: $C = 100 + 0,9DI$ (використовуваного доходу).

- а) Розрахуйте витрати споживача та заощадження при даних значеннях розташовуваного доходу (см. табл.):

<i>Використовуваний дохід (DI) (млрд.дол.)</i>	<i>Витрати споживача (C) (млрд.дол.)</i>	<i>Заощадження (S) (млрд.дол.)</i>
600	-	-
800	-	-
1000	-	-
1200	-	-
1400	-	-

- б) Розрахуйте граничну схильність до споживання (MPC) та до заощаджень (MPS)/
в) Розрахуйте мультиплікатор витрат (M).

Задача 9

У таблиці наведені дані, характеризуючи об'єми фактичного та реального ВВП (млрд.дол.).

У 2008 році економіка розвивалася в умовах повної зайнятості при рівні безробіття 6%.

<i>Рік</i>	<i>Потенціальний ВВП</i>	<i>Фактичний ВВП</i>
2008	3000	3000
2009	3800	3705
2010	4125	3712,5

а) Розрахуйте по даним, стосовним до 2009 року:

- Різницю між фактичним та потенційним об'ємом ВВП (в абсолютному та у процентному вираженні).
- Використовую закон Оукена, визначте рівень безробіття у 2009 році.

б) Розрахуйте по даним, стосовним до 2010 року:

- Різницю між фактичним та потенційним об'ємом ВВП (в абсолютному та у процентному вираженні).
- Використовую закон Оукена, визначте рівень безробіття у 2010 році.

Задача 10

- За даними таблиці розрахуйте:
 - а) Обсяг ВВП по методу доходів.
 - б) Обсяг ВВП по методу витрат.
 - в) Обсяг ЧВП.
 - г) Обсяг національного доходу.

<i>Рахунок</i>	<i>Млрд. дол.</i>
Процент за кредит	12
Валові приватні інвестиції	55
Зарплата та платня	218
Прибуток корпорацій	113
Непрямі податки, неподаткові зобов'язання і трансфертні платежі, виплачувані приватними підприємцями	22
Рентні платежі власникам орендуємого майна	20
Податки на прибуток корпорацій	50
Чистий експорт товарів та послуг	9
Державні закупки товарів та послуг	90
Чисті приватні інвестиції	45
Доходи від власності	21
Чисті субсидії державним підприємствам	2
Трансфертні платежі населенню	23
Споживчі витрати	260

Задача 11

Депозити комерційного банку становить 880 млн.грн. Сумарні резерви дорівнюють 310 млн.грн. Норма резервування 22%. Розрахуйте як може

зміниться пропозиція грошей, якщо банк використає усі наднормативні резерви для надання позик.

Задача 12

	Перший рік	Третій рік
Робоча сила	92430	99800
зайняті	88579	91720
Безробітні		
Рівень безробіття		

Задача 13

У 2008 р. коефіцієнт депонування грошей становить 12%. Коефіцієнт фактичного резервування депозитів 24%, а грошова база 300. У 2011р. коефіцієнт депонування грошей дорівнює 17%, коефіцієнт фактичного резервування не змінився, а грошова база збільшилась на 50. Проаналізуйте, як зміниться пропозиція грошей, якщо нею керує механізм грошового мультиплікатора?

Задача 14.

Валовий внутрішній продукт за повної зайнятості становить 300 млрд.грн. фактичний ВВП 250 млрд.грн. Податкові надходження становлять 10 % від ВВП. Державні закупівлі товарів та послуг 12 млрд.грн. державні трансферти 3,5 млрд.грн.

Який надлишок чи дефіцит має державний бюджет?

Задача 15

У базовому періоді $Y = 1200$ грн., а грошовий попит = 200 грн. В аналізованому періоді дохід збільшився на 5%, а швидкість обертання грошей не змінилася. Чому дорівнює попит на гроші в аналізованому періоді?

Задача 16

Національну економіку описує система рівнянь

$$Y=C+I+G$$

$$C=150+0,8(Y-T)$$

$$I=190, G=250, N=15$$

Визначити:

а)рівноважний рівень доходу

б) якщо $Y=250$, то наскільки збільшаться інвестиції у запаси.

Задача 17.

Функція споживання $C=100+0,9y$

Y	C	S
---	---	---

600		
800		
1000		
1200		
1400		

Знайти MPC-?, MPS-?

Задача 18

Розрахувати згідно з законом Оукена втрати реального ВВП внаслідок циклічного безробіття за таких умов (грн.): циклічного безробіття = 2%; фактичний номінальний ВВП=120 грн.; індекс цін = 120%

Задача 19

Функція споживання має вигляд: $C = 100 + 0,9DI$ (використовуваного доходу).

а) Розрахуйте витрати споживача та заощадження при даних значеннях використовуваного доходу (см. табл.):

<i>Використовуваний дохід (DI) (млрд.дол.)</i>	<i>Витрати споживача (C) (млрд.дол.)</i>	<i>Заощадження (S) (млрд.дол.)</i>
600	-	-
800	-	-
1000	-	-
1200	-	-
1400	-	-

б) Розрахуйте граничну схильність до споживання (MPC) та до заощаджень (MPS)

в) Розрахуйте мультиплікатор витрат (M).

Задача 20

За даними таблиці розрахуйте:

- ВВП.
- ЧВП.
- НД.

Рахунок	<i>Млн. дол.</i>
Заробітна плата найманих робітників	120
Експорт	7
Амортизація	9
Державні закупки	40
Непрямі податки	10
Рентні платежі	6
Процент за кредит	12
Валові інвестиції	37
Імпорт	9
Доходи некорпоративного бізнесу	20

Споживчі витрати	164
Прибуток корпорацій	52